

Klager

Psykolog

NORSK
PSYKOLOG
FORENING

Oslo, 09.12.2019
FER-sak: 32/19K

FAGETISK KLAGESAK - KONKLUSJON

Klager:

Innklaget psykolog:

Norsk psykologforening (NPF), Fagetisk råd (FER) mottok klagen 06.06.19 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 06.12.19.

BAKGRUNN FOR KLAGEN:

Klagen går på at innklagede psykolog var oppnevnt som sakkyndig i sak om samvær i tingretten. Psykologen har tidligere vært sakkyndig i sak om fast bosted, foreldreansvar og samvær. Klager opplever at psykologen ikke var nøytral i saken, og at dette gjenspeilet seg i det sakkyndige notatet, som klager også mener var preget av mangler og feil. Klager opplever videre at psykologen ikke bidro til å dempe konfliktnivået mellom partene i saken. Klager mener psykologen har brutt de «Ethiske prinsipper for nordiske psykologer» (EPNP) på punktene respekt, kompetanse og redelighet og tydelighet.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer.

Vedtak: 5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort.

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

Den fagetiske klageprosessen har som sitt viktigste formål å bidra til at psykologen kan foreta en fagetisk refleksjon over de punktene som FER påpeker i psykologens arbeid og eventuelt endre sin praksis slik at denne er i overensstemmelse med EPNP. Det er ønskelig at denne prosessen kan vise at klager er respektert.

SAKSGANG:

06.06.19 FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem.

27.08.19 FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.

27.08.19	Psykologen ble tilskrevet med anmodning om innen fire uker å redegjøre for klagen under henvisning til spesielle punkter i ”Ethiske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP).
08.10.19	FER mottok redegjørelse fra psykologen.
08.10.19	Redegjørelsen ble sent til klager med anmodning om innen to uker å kommentere redegjørelsen.
17.10.19	FER mottok kommentar fra klager.
18.10.19	Kommentar fra klager ble sendt psykologen med to ukers frist til å komme med sluttkommentarer. FER har ikke mottatt noen sluttkommentarer fra psykologen
06.12.19	FER sluttbehandlet saken.

OPPSUMMERING AV TILSENDT DOKUMENTASJON

i) Klagers brev til FER

I sitt første brev til FER, så FER av klagers fremstilling og øvrig dokumentasjon i saken, at klager i hovedsak syntes å reagere på at psykologen hadde uttrykt seg unøyaktig og partisk i sin siste rapport til tingretten. Videre beskrev klager at psykologen i sin kontakt med skolen har blitt opplevd som negativt innstilt overfor klager. Klager beskrev flere forhold i kontakten med, og i rapporten fra psykologen som hun reagerte på.

ii) Relevante punkter i ”Ethiske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP)

FER vurderte henvendelsen fra klager i møte 26.08.19 og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak med henvisning til følgende punkter i EPNP:

II.1 Respekt for personens rettigheter og verdighet

Psykologen viser respekt for og arbeider for å fremme utviklingen av hvert menneskes rettigheter, verdighet og integritet. Han/hun respekterer individets rett til privatliv, konfidensialitet, selvbestemmelse og autonomi, i samsvar med psykologens øvrige profesjonelle forpliktelser og med loven.

Respekt

Psykologen viser respekt for individets grunnleggende rettigheter, verdighet og integritet, og tilstreber å unngå at hans/hennes kunnskap anvendes på en måte som krenker, utnytter eller undertrykker individer.

Psykologen er oppmerksom på og respekterer den kunnskap, innsikt, erfaring og ekspertise som klienter, relevante tredje parter og allmennheten har og respekterer kollegers og andre yrkesgruppers særlige kompetanse, forpliktelser og ansvar.

Psykologen er oppmerksom på individuelle, rollemessige og kulturelle ulikheter basert på funksjonsnivå, kjønn, seksuell orientering, etnisk og nasjonal opprinnelse og tilhørighet, alder, religion, språk og sosioøkonomisk status, og på de begrensningene som ligger i egne kulturelle, klassemessige og kjønnsmessige forutsetninger.

Klager beskrev at hun opplevde psykologens karakteristikk av henne som «grovt maktmisbruk og overgrep». FER ba psykologen med bakgrunn i dette reflektere over prinsippet «Respekt».

II.4 Integritet

Psykologen søker å fremme integritet innen forskning, undervisning og anvendt psykologi. Dette innebærer at psykologen opptrer ærlig, upartisk og respektfullt overfor relevante involverte parter. Han/hun forsøker å synliggjøre og klargjøre sin egen rolle i de ulike sammenhengene der han/hun arbeider.

Redelighet og tydelighet

Psykologen gir adekvate opplysninger om sine kvalifikasjoner, utdanning, erfaring, kompetanse og faglige tilknytning, og benytter bare de yrkesbetegnelser som utdanning, autorisasjon og stilling gir rett til.

Når psykologen uttaler seg i egenskap av psykolog, tilstrebes saklighet og nøyaktighet. Psykologen informerer om psykologisk yrkesutøvelse på en slik måte at misoppfatningen eller skade for fag eller yrke unngås.

Psykologen informerer på forhånd om de økonomiske vilkårene og vurderer nøye de følger det kan få for den profesjonelle relasjonen dersom han/hun mottar gaver eller andre tjenester fra klienten.

Med bakgrunn i klagers opplevelse av at psykologens rapport og undesøkelse i saken var unøyaktig og ubalansert ba FER psykologen reflektere over punktet «Integritet», underpunkt «Redelighet og tydelighet».

iii) Psykologens redegjørelse.

Psykologen beskriver kort bakgrunnen for sitt arbeid og mandat i saken.

Vedrørende klagens punkt knyttet til «Respekt»:

Psykologen opplevde det som utfordrende at barna i saken etter hennes syn var preget av klager og dennes negative oppfatninger av barnas far. Psykologen opplevde at klager viste stor motstand og motarbeidelse gjennom hele rettsprosessen. Etter psykologens skjønne anerkjente ikke klager barnas behov for kontakt med begge sine foreldre. Psykologen beskriver at hun og klager hadde svært ulikt syn på hva som var barnas beste, og at dette etter psykologens syn bidro til at det ble svært utfordrende å få til en stabil samværsordning. Psykologen beskriver at forsøk på å få til bedre samarbeid og kommunikasjon mellom foreldrene ble trenert og vanskeliggjort av klager.

Psykologen forklarer klagers opplevelse av partiskhet som en konsekvens av at klager ikke er enig når psykologen vurderer at det er best for barn å ha kontakt med begge sine foreldre. Psykologen fremhever igjen at klager har motarbeidet og hindret samvær.

Psykologen vurderer selv at hun møtte barna og begge foreldrene i denne saken med imøtekommenhet og respekt.

Vedrørende klagens punkt knyttet til «integritet, redelighet og tydelighet».

Psykologen beskriver at hun opplevde at klager forsøkte å styre hennes arbeid i saken på en måte som hun ikke tidligere, gjennom sine mange år som sakkyndig, har opplevd. Psykologen vurderer selv at hun opptrådte redelig, respektfullt og upartisk overfor partene i saken. Psykologen beklager at mor opplevde henne annerledes. Psykologen beskriver at hun forsøkte å få til et samarbeid om samvær, og beskriver at det var mor som ikke samarbeidet om å få dette til. Psykologen opplevde at hun og klager hadde forskjellige målsettinger.

Psykologen uttrykker forståelse for at det kan være vanskelig for klager å lese psykologens karakteristikk av henne. Når klager blir provosert av dette, heller enn å bli mer reflektert, skriver psykologen at dette bidrar til å bekrefte de beskrivelser hun har gitt av klager i sin rapport.

Psykologen beskriver at de vurderinger hun har gjort av klager er ut fra behovet for å opplyse saken til beste for de involverte barna.

Psykologen beskriver at hun i møte med skolen tok notater, som ble summarisk gjengitt til de av lærerne som var tilstede ved avslutning av møtet. Psykologen sender referat til informanter

dersom de etterspør dette. Det ble ikke etterspurt i denne saken. Psykologen tar forbehold om at hun kan ha misoppfattet eller feilsitert en av lærerne. Hun poengterer samtidig at referater i rapporten er etterrettelig gjengitt fra hennes notater.

Psykologen informerer om at hun fratradte sitt oppdrag som sakkyndig etter mors ønske.

iv) Klagers kommentarer på psykologens redegjørelse.

Vedrørende klagepunktet «respekt».

Som svar på redegjørelsen skriver klager at psykologen ikke møtte begge partene i saken med respekt. Videre at psykologens «stil» i redegjørelsen også oppleves å uttrykke mangel på respekt for klager. Hun opplever at psykologen kommuniserer at klager har et dårlig verdisyn. Klager mener det er feil når psykologen beskriver at klager ikke har ønsket at barna skal ha kontakt med begge foreldrene. Klager mener det er en uriktig påstand fra psykologen, når det hevdes at klager ikke ville samarbeide om tiltak.

Klager beskriver en opplevelse av at psykologen ikke bidro til bedre samarbeid mellom partene i saken.

Vedrørende klagepunktet «integritet, redelighet og tydelighet».

Klager kjenner seg ikke igjen når psykologen beskriver at klager forsøkte å kontrollere sakkyndiges mandat i saken. Klager bemerker at psykologen ikke trakk dette frem i den rettslige prosessen, eller gjennom direkte kommunikasjon med klager underveis i saken. Klager mener psykologen burde gitt klager tilbakemeldinger dersom psykologen opplevde vansker i samarbeidet.

Klager opplever psykologens redegjørelse på dette punktet som lite ydmykt og lite reflektert. Klager mener psykologens svar kan oppleves som nedlatende.

Vedrørende psykologens beskrivelser av klagers evne til samarbeid, har klager reflektert over dette og drøftet dette med andre. Klager har ikke fått tilbakemeldinger om at hun er vanskelig å samarbeide med fra de hun har spurt.

Klager antar at psykologens måte å forholde seg til henne i saken har vært preget av at klager stilte seg kritisk til psykologen. Klager peker på at hun hadde få samtaler med psykologen, og at ingen av disse samtaler var preget av at psykologen utforsket holdningsmessige sider ved klager. Klager synes derfor det er vanskelig å forstå hvordan psykologen kan mene å ha kunnskaper om klagers verdier og holdninger.

FERS VURDERING OG KONKLUSJON

På bakgrunn av den fremlagte dokumentasjonen finner FER at psykologen har brutt EPNP på punktet «respekt».

FER kan ut fra klagen og vedlagte dokumentasjon forstå at klager opplever seg møtt på en lite respektfull måte. I sin redegjørelse viser psykologen liten forståelse for klagers opplevelse. FER vurderer at psykologen i liten grad reflekterer over klagers opplevelse, og heller forklarer og forsvarer sine tidligere vurderinger, formuleringer og standpunkter. FER kan ut fra klagen, dokumentasjon i saken og psykologens svar, se at psykologen ikke har opptrådt på en respektfull måte overfor klager.

FER ser at psykologen i sitt svar beskriver opplevelse av vansker med samarbeid med den ene av partene i saken. FER har forståelse for at i foreldretvister som denne, kan den sakkyndige i kraft av å gjøre vurderinger om barnets beste kunne fremstå som partisk i situasjoner der vurderinger kan være godt faglig fundert. Psykologen beskriver gode rutiner for å ivareta fakta i sine undersøkelser. FER deler imidlertid klagers vurdering av at psykologen underveis i den sakkyndige prosessen har ansvar for å ta opp eventuelle vansker med samarbeid, dette særlig ut ifra psykologens oppdrag som var knyttet til råd og veiledning.

Det er vanskelig for FER å ta stilling til om psykologen i denne saken har opptrådt partisk, men FER merker seg at tredjeparter har lignende opplevelser av psykologen som det klager har. FER vurderer at psykologen i sin redegjørelse ikke i tilstrekkelig grad har forholdt seg til klagers opplevelse av partiskhet gjennom fagetisk refleksjon.

FER ser at den fagetiske kontradiksjonsprosessen i liten grad har bidratt til at psykologen har reflektert fagetisk over klagepunktene på en slik måte at klager opplever seg forstått og respektert.

Vedtak: 5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort.

Dette brevet er å regne som kollegial veiledning.

Vedtak fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Maria Løvvik Norheim, leder

for leder, Ingvild Aubert, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Håkon Kongsrud Skard